

Leegdraaien van een veld door Silica Nova

BSNC en KNVB reiken gemeenten gezamenlijk de hand

Tijdelijke convenanten moeten 'veilige' velden van hoge kwaliteit blijven garanderen

De hysterie omtrent de veiligheid van SBR-granulaat plaatst fieldmanagers in een lastig parket. Enerzijds moeten ze rekening houden met de onrust bij burgers, anderzijds moeten de verschillende voetbalcompetities ook doorgang kunnen vinden. Een tijdelijk convenant tussen de branche en de voetbalbond lijkt een tussenoplossing te bieden.

Auteur: Guy Oldenkotte

De nationale hysterie omtrent de veiligheid van SBR wordt vooral gevoed door emoties en weinig door de ratio. Maar zolang het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de resultaten van zijn studie nog niet heeft gepresenteerd, blijft het voorlopig koffiedik kijken. Algemeen wordt aangenomen dat het RIVM de conclusies van het onderzoek medio december bekend zal maken. Desondanks willen veel gemeenten nu al weten wat de opties zijn voor het vervangen van het instrooigranulaat. De KNVB-regels voor het gebruik

van kunstgrasvoetbalvelden zijn duidelijk; het veld moet voldoen aan de sporttechnische en materiaaltechnische eisen zoals die omschreven staan in de Fifa One Star- of Fifa Two Star-kwaliteitscriteria. De velden moeten dus ook door een door de Fifa geaccrediteerd laboratorium zijn getest, voordat ze op de Sportvloerenlijst worden opgenomen. En daar wringt de schoen. De Sportvloerenlijst kent niet minder dan 700 kunstgrasvoetbalsystemen. Deze systemen verschillen zo veel, dat het in veel situaties onmogelijk is halsoverkop te besluiten

het SBR te vervangen door een ander granulaat en er toch op te vertrouwen dat ook die combinatie op de Sportvloerenlijst staat. 'Vandaar dat wij als branchevereniging een bijeenkomst hebben georganiseerd waar de leden hun vragen kunnen voorleggen en worden bijgepraat over de laatste stand van zaken', zegt Ben Moonen van de Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek over de bijeenkomst die dinsdag 1 november werd gehouden. 'De hoge opkomst van meer dan 100 deelnemers toont maar weer eens aan hoe enorm

het onderwerp leeft.' Tijdens de bijeenkomst werden de leden geïnformeerd over de ontwikkelingen omtrent SBR. 'Gemeenten worstelen met de druk van de emotie van burgers en de politieke discussie. Zij zijn op zoek naar houvast. Wij zien op dit moment echter geen aanleiding om te stoppen met het spelen op kunstgrasvelden met SBR of om dergelijke velden niet langer aan te leggen. Maar om gemeenten bij te staan die nu besluiten het SBR toch te verwijderen of niet aan te brengen, hebben we samen met de KNVB protocollen ontwikkeld. Die protocollen moeten voorkomen dat gemeenten straks met kunstgrasvoetbalvelden zitten die niet door de verplichte keuring komen, omdat ze niet langer voldoen aan datgene dat destijds bij de laboratoriumtests is vastgesteld.'

Overstap naar alternatieven

Het plan is om SBR te vervangen door een ander instrooigranulaat, zoals kurk, TPE of EPDM. 'Kurk ligt daarbij het meest voor de hand', zegt Theo Ceelen van CSC Sport. 'Net als SBR heeft kurk op de meeste velden ook een laagdikte van 3 cm. De overstap van SBR naar kurk zal dus de minste gevolgen hebben voor het systeem, terwijl het aannemelijk is dat het daarmee wel aan de sporttechnische eisen blijft voldoen.' Om gemeenten en clubs bij te staan, hebben de BSNC en de KNVB samen twee protocollen uitgewerkt. 'Het ene protocol is voor de vervanging van SBR op bestaande velden. Het andere protocol is voor velden die in aanleg waren of die binnenkort zouden worden aangelegd, maar waarvoor nu besloten is dat die niet ingevuld mogen worden met SBR-granulaat. Als het gaat om een systeem dat zowel met SBR als met bijvoorbeeld kurk op de Sportvloerenlijst

staat, hoeft de sportveldenbouwer de omwisseling alleen maar te melden. Dat veld zal dan vooraf, tijdens de omwisseling en achteraf worden getest, om te zien of het aan alle sporttechnische eisen voldoet. Gaat het echter om een veld dat nieuw wordt aangelegd, waarvoor de veldenbouwer voor 5 oktober de opdracht heeft gekregen en dat hij voor 7 november heeft aangemeld, dan zal het systeem met kurk aan een verkorte proef onderworpen worden om vast te stellen of het aan de betreffende Fifa-normering voldoet. Bij een positief resultaat mag het veld worden gebruikt.'

Dure december?

Alsof december al niet duur genoeg is, zullen de prijskaartjes aan deze wisselingen een forse aanslag op de budgetten betekenen. 'Alternatieve instrooigranulaten zijn fors duurder dan SBR. Voor kurk komt dat uit op zo'n 35.000 euro meerkosten bij de aanleg van een nieuw veld. Als je SBR uit een bestaand kunstgrasveld wilt vervangen door kurk, moet je al snel rekenen op een kostenpost van tussen de 65.000 en 100.000 euro per veld', zegt Ceelen. 'In dat geval zou het misschien de moeite waard zijn om de renovatie van een veld te overwegen.' Volgens Ceelen zal een eventuele omwisseling geen invloed hebben op de garanties op een veld. 'De bestaande garanties op een veld blijven gewoon van kracht.' Maar Ben Moonen voegt daaraan toe dat die garanties nog een punt van discussie zijn als een andere aannemer de omwisseling van het granulaat uitvoert dan de aannemer die destijds het veld heeft aangelegd. 'We bekijken nog hoe we dat in de protocollen kunnen vastleggen.' Volgens Peter Verhoeven van testinstituut SGS Intron valt moeilijk te voorspellen wat de tus-

sentijdse overstap naar een ander granulaat zal betekenen voor de slijtage van de bestaande mat. 'Als een kunstgrassysteem getest is met zowel SBR, kurk als instrooigranulaat, is er een duidelijk beeld van het slijtagepatroon. Maar het blijft moeilijk te voorspellen hoe de slijtage zal zijn als een veld eerst een paar jaar met SBR ingestrooid is geweest, om vervolgens nog een paar jaar verder te gaan met kurk als granulaat.'

Niet noodzakelijk

De protocollen bieden een helpende hand, maar het staat niet vast dat SBR werkelijk een gevaar voor de gezondheid betekent. 'SBR is het meest onderzochte product van de afgelopen jaren', zegt Edwin Kuiper van producent Granuband. De productiemethodes bij Granuband worden regelmatig onderworpen aan onafhankelijke audits door de Stichting Milieukeur. 'Milieukeur is een onafhankelijk keurmerk van de Stichting Milieukeur, dat wordt toegekend aan producten die aantoonbaar beter scoren op milieu- en gezondheidsaspecten. Er zijn certificatie-eisen voor diverse producten, waaronder rubberen veiligheidstegels voor speelplaatsen en situvloeren. Sinds het najaar van 2011 is er nu ook een certificatieschema beschikbaar voor rubber instrooimateriaal in kunstgrasvelden.' Kuiper ziet daarom geen reden waarom SBR-granulaat niet aan de milieutechnische eisen zou kunnen voldoen. Ook Arie Verhoef van de VACO ziet geen aanleiding om SBR definitief af te schaffen als instrooigranulaat voor kunstgrasvoetbalvelden. 'Het onderwerp veiligheid van rubbergranulaat komt om de zoveel jaar op de agenda; dit is niet de eerste keer. En iedere keer weer leidt dit tot een review van de bestaande literatuur en komen

Ben Moonen

Edwin Kuiper

Theo Ceelen

Veel gemeenten overwegen nu de overstap op alternatieve instrooigranulaten.

Een tijdelijk convenant tussen de branche en de voetbalbond lijkt een tussenoplossing te bieden

er nieuwe studies. De conclusie is nooit veranderd: SBR-granulaat is veilig om op te sporten. Het is uiteraard aan gemeenten en verenigingen om te bepalen of zij SBR toch willen vervangen. Het enige wat wij daarover kunnen zeggen, is: rubbergranulaat van autobanden is veilig, terwijl het vervangen een zeer kostbare aangelegenheid is.' Verhoef ziet daarom geen reden voor de industrie om het SBR-granulaat terug te nemen of bij te dragen in de kosten.

Gaat het werken?

Ongeacht de veiligheid van SBR bieden de protocollen zowel de industrie als de eindgebruiker enkele belangrijke handvaten. 'Ik wil daarbij opmerken dat de KNVB zich van zijn beste kant laat zien en dat het RIVM serieus tijd besteedt aan het onderzoeken van het SBR-granulaat', zegt Theo

Ceelen. Toch is het de vraag of de protocollen effect zullen hebben. Momenteel ligt de aanleg van zo'n 20 nieuwe kunstgrasvelden stil, terwijl gemeenten overwegen om het SBR-granulaat in tientallen andere velden te laten vervangen. 'Veel zal afhangen van de levertijden voor het alternatieve granulaat. Ook is het belangrijk dat het de komende weken droog blijft', erkent Ceelen. 'Voor de nieuw aan te leggen velden zal men om vijf uur 's ochtends beginnen met de aanleg, om vervolgens vanaf tien uur direct de mat in te vullen.' Ceelen schat een kunstgrasvoetbalveld in drie dagen te kunnen leggen. 'We hebben het voordeel dat deze tijd van het jaar doorgaans rustig is, terwijl we wel beschikken over voldoende personeel.' Het feit dat werknemers om vijf uur 's ochtends al aan de bak moeten, zal geen invloed hebben op de prijs, verzekert Ceelen. 'Uiteindelijk denk ik dat alle sportveldenbouwers in Nederland die zullen helpen bij het wisselen van granulaat, voldoende mankracht hebben om dit op korte termijn te doen.' Het is voorlopig nog onduidelijk op hoeveel velden na 1 januari 2017, als de uitkomst van het RIVM-onderzoek bekend is, SBR-granulaat moet worden vervangen.

Veel zal ook afhangen van de onderhandelingen over de juiste invulling van de Reach-overeenkomst. In die overeenkomst wil de Europese Unie voorwaarden vastleggen waaraan SBR-granulaat moet voldoen. 'Deze overeenkomst zal niet met terugwerkende kracht ingaan, maar kan eventueel wel een handvat bieden om de kwa-

liteit van het granulaat te waarborgen', stelt Ceelen. Het worden een paar lastige weken, zowel voor de sportveldenbouwers als voor de gemeenten. Alsof de discussie over Zwarte Piet nog niet voldoende is, ontnemt de discussie over zwart SBR-granulaat momenteel elke vorm van kleur aan ons leven. Laat vooral het groen de boventoon voeren, met of zonder convenant of Europese richtlijnen.

Be social

Scan of ga naar:

<http://www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6228>